

[Petra Petersen.]

høje budgettet til mad, hvis de faste udgifter skal betales. Denne dag er kommet. Husmødrene i arbejderhjemmene har i dag de allerstørste kvaler med at skaffe de penge, der er nødvendige til familiens daglige forbrug af madvarer. Spørgsmålet, man stiller sig, er, om børnenes sundhed skal betale.

Nu har det ærede medlem hr. Poul Clausen stillet sit spørgsmål i dag, og den højtærede landbrugsminister har svaret, at han ønsker at nedsætte fedtprocenten i mælken fra 4 til 3,8. Det betyder et fald i mælkeprisen på 2 øre. Nu er et fald på 2 øre i mælkeprisen slet ikke nok, men vi mener heller ikke, det kan være rigtigt, at man manipulerer med fedtprocenten i mælk alt efter konjunkturerne.

Det spørgsmål, jeg har stillet til socialministeren om at sikre overkommelige mælkepriser ikke mindst til de mindrebedemlede hjem, hvor der er børn, peger også på andre foranstaltninger end at nedsætte fedtprocenten. I øvrigt husker vi vel alle den forbitrelse, der var i befolkningen på grund af den langsomhed, hvormed man gik til at sætte fedtprocenten i mælken op igen efter restriktionernes bortfald. Vi peger på en tilskudsordning, som vi mener er forsvarlig i øjeblikket, hvor priserne på mælk er så høje, at folk ikke kan betale dem. Vi har jo en mælkeordning her i landet, og hensigten med den var bl. a. at skaffe mælk til de billigst mulige priser.

Jeg vil imidlertid spørge, om ikke der var mulighed for at nedbringe mælkepriserne gennem en yderligere skærpet kontrol med omkostninger og avance. Jeg tænker ikke her på detailavancen, den er meget lille, men avancen på vejen fra producenten til leveringen i mælkeudsalget. Der findes pr. 1. april i år en oversigt, der viser, hvor stor en del af forbrugerprisen der tilfalder producenten. I Norge er det 75,8 pct., i England 70 pct., i Vesttyskland 63,4 pct., i Sverige 61 pct. og i Danmark 54,6 pct. Hvis man sammenligner Danmark og Norge, ser man, at avancen og omkostningerne er meget, meget større i Danmark, og jeg finder ikke forskellen rimelig.

Jeg vil henlede ministerens opmærksomhed på disse to muligheder: enten en rimelig tilskudsordning, så folk kan få råd til at

købe mælk, eller en rimelig kontrol med omkostninger og avance, også for at skaffe mælk til priser, der kan betales.

Socialministeren (Bomholt): I anledning af det ærede medlems spørgsmål om, hvorvidt jeg gennem en tilskudsordning eller ved andre foranstaltninger agter at sikre mindrebedemlede børnerige familier mælk til overkommelige priser, vil jeg gerne først bemærke, at jeg naturligvis deler den opfattelse, at befolkningen — og da særlig børnene — ikke af økonomiske grunde bør afskæres fra benyttelsen af dette betydningsfulde næringsmiddel. Dette synspunkt har også allerede for længst givet sig udtryk i forskellige foranstaltninger fra det offentliges side. Jeg kan således henvise til loven om mælkehjælp af 4. juli 1946, hvorefter der i betydeligt omfang ydes gratis mælk til svangre kvinder og til mødre med børn under 6 måneder. Statens udgift hertil er anslået til 5,6 mill. kr. i indeværende finansår. Endvidere kan jeg nævne, at der som led i den af Københavns og mange andre kommuner iværksatte skolebespisning i vidt omfang indgår ydelse af mælk. I henhold til reglerne herom i forsorsloven bæres også en væsentlig del af udgifterne herved af statskassen. Også børnehaverne yder mælk som led i den daglige forplejning og uden væsentlig bekostning for mindrebedemlede forældre, medens det offentlige yder betydelige tilskud. På en række specielle områder, hvor et særligt behov gør sig gældende, yder det offentlige således allerede en betydelig indsats med hensyn til mælkeforsyningen.

Man må erkende, at prisstigningen på mælk inden for det sidste år har været betydelig, men man må også her erindre sig, at mælkeudgiften indgår i pristallet og derved er med til at påvirke de fleste lønninger og de forskellige sociale ydelser. Inden for en relativt kort tid vil de fleste familier derfor opnå hel eller delvis kompensation for prisstigningen. Jeg vil i denne forbindelse også gerne pege på, at vi her står over for en vare, som i særlig grad synes at være underkastet konjunktursvingninger. Der er ikke her, således som vi ellers hyppigt er vant til, tale om et produkt, der er underkastet en stadig og jævnt glidende prisstigning, men der er